

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิธีการดำเนินการ การจัดอุทยานการศึกษาใน
ศาสนสถาน จังหวัดนครราชสีมา ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัย ตามหัวข้อต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผล

3.1 ประชากรและ กลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งหมายที่จะทำการศึกษากับ
ประชากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินการจัดตั้งอุทยานการศึกษาในศาสนสถาน
ในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 25 อำเภอ ๆ ละ 1 วัดรวมเป็น 25 วัด ตำบลที่ตั้งของ
ศาสนสถาน 25 ตำบล มีกำนันตำบลเป็นตัวแทนประชาชน และหมู่บ้านที่เป็นที่ตั้งของ
ศาสนสถาน 25 หมู่บ้าน มีผู้ใหญ่บ้านเป็นตัวแทนประชาชน โดยมีประชากร จำนวนทั้งสิ้น
275 คน ประกอบด้วย เจ้าอาวาสวัด 25 รูป ศึกษาธิการอำเภอ 25 คน นักวิชาการ
ศึกษา 25 คน ผู้บริหารโรงเรียน 100 คน กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน 50 คน และพระสงฆ์
175 รูป ดังปรากฏในตารางที่ 2

2) กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาจากประชากรทั้งหมด ยกเว้น
พระสงฆ์ เพราะมีจำนวนมาก จึงใช้วิธีการสุ่มโดยกำหนดจำนวน (Quota Sampling)
โดยกำหนดคุณสมบัติของพระสงฆ์ที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างได้ จะต้องจำพรรษาที่วัดนั้นอย่างต่อเนื่อง
มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 พรรษา มีบทบาทและกิจกรรมสำคัญทางด้านการศึกษาในชุมชน
รวมเป็น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพระสงฆ์ จำนวน 50 รูป

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

คุณลักษณะของประชากร	จำนวน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. กลุ่มข้าราชการ		
1) ศึกษาธิการอำเภอ	25	25
2) ผู้บริหารโรงเรียน	100	100
3) นักวิชาการศึกษา	25	25
2. กลุ่มประชาชน		
1) กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน	50	50
2) เจ้าอาวาส	25	25
3) พระสงฆ์	175	50
รวม	400	275

3.2 เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการศึกษาเอกสาร หลักการ และแนวคิด ตลอดจน ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เป็นจริง ในการจัดตั้งอุทยานการศึกษาในศาสนาแล้วนำมาประมวลวิเคราะห์ และสร้างเครื่องมือวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุทยานการศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 การดำเนินการจัดอุทยานการศึกษาในศาสนสถาน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 การดำเนินการจัดอุทยานการศึกษาในศาสนสถาน ประกอบด้วยแนวทางการบริหารทั่วไปเกี่ยวกับการจัดอุทยานการศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในอุทยานการศึกษา และการจัดการและการให้บริการ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับคือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดอุทยานการศึกษาในศาสนสถาน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความต้องการของชุมชนในการจัดอุทยานการศึกษาในศาสนสถาน และข้อเสนอแนะในการจัดเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด

โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวความคิด เอกสารรายงานที่เกี่ยวข้อง และศึกษาศาสนสถานบางแห่ง

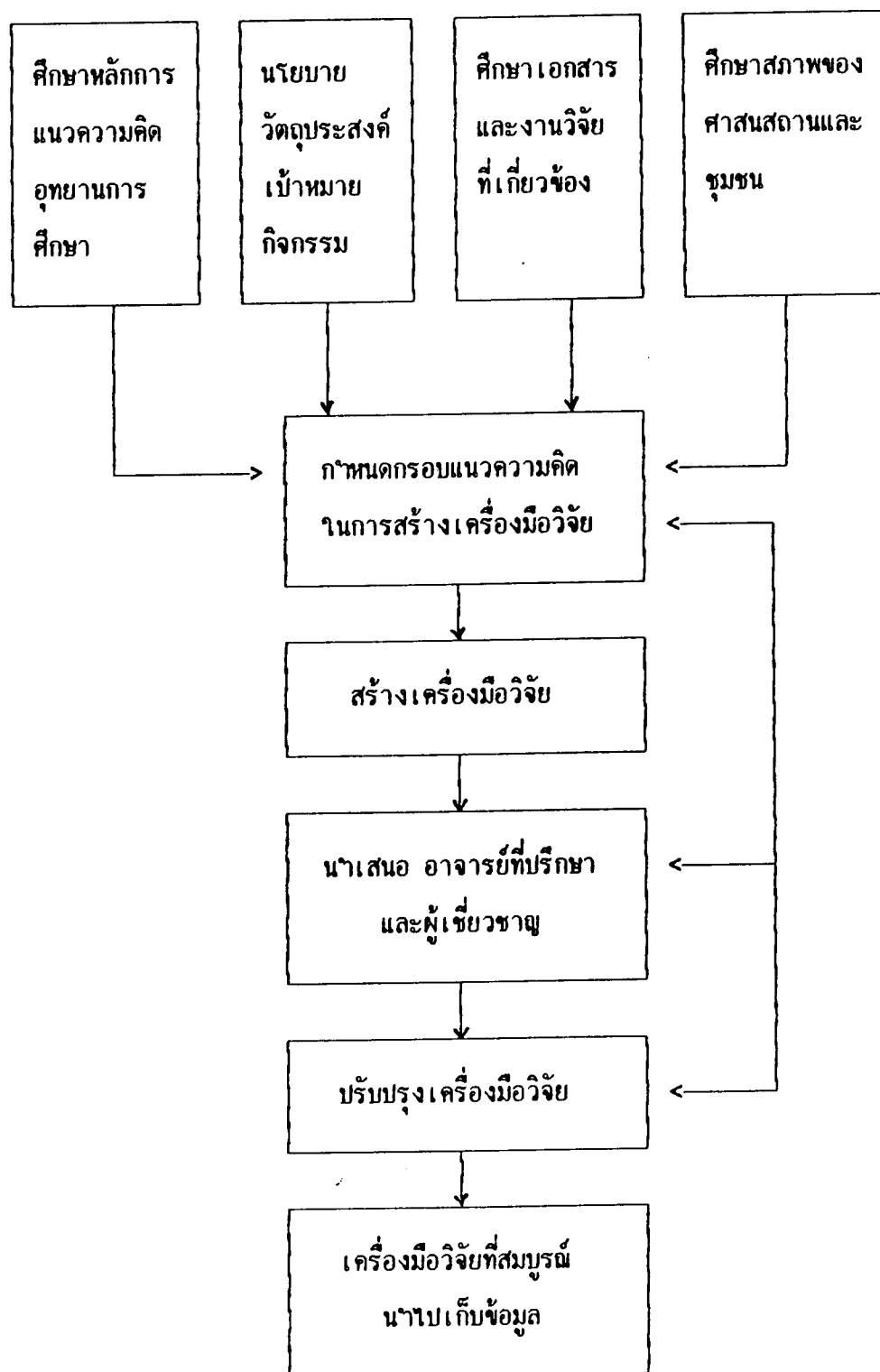
ขั้นที่ 2 กำหนดกรอบแนวความคิด และขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือวิจัย ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขั้นที่ 3 สร้างเครื่องมือวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดตามแผนภูมิที่ 6

ขั้นที่ 4 นำเครื่องมือวิจัยที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือวิจัย เพื่อให้เกิดความตรง (Validity) ทั้งเชิงเนื้อหา และโครงสร้าง

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำ และข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันที่จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 30 คน และนำมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.9607

ขั้นที่ 6 ได้เครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์ และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล รายละเอียดแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 6

แผนภูมิที่ 6 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยการสำรวจสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป เช่น การคมนาคม สถานที่ตั้ง ความห่างไกลชุมชน ความพร้อมที่จะจัดอุทยานการศึกษา ฯลฯ การสำรวจอาจจะดำเนินการได้ทั้งจากเอกสารรายงาน

ส่วนการเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากผู้บริหารโรงเรียน นักวิชาการศึกษาศึกษาธิการอำเภอ และกำนันผู้ใหญ่บ้าน ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บด้วยตนเอง โดยเจ้าอาวาสวัดนั้น ใช้การสัมภาษณ์ประกอบ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้เวลา 6 สัปดาห์ และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาและสมบูรณ์ใช้ในการวิเคราะห์ได้ จำนวน 257 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.45 ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม		
	ส่งไป	กลับคืน	ร้อยละ
1. กลุ่มข้าราชการ			
1) ศึกษาธิการอำเภอ	25	25	100.00
2) ผู้บริหารโรงเรียน	100	90	90.00
3) นักวิชาการศึกษา	25	25	100.00
2. กลุ่มประชาชน			
1) กำนันและผู้ใหญ่บ้าน	50	49	98.00
2) เจ้าอาวาสและพระสงฆ์	75	68	90.70
รวม	275	257	93.45

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ นำมาวิเคราะห์ และประมวลผล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS/PC+ คำนวณค่าสถิติ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลผลจะใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้

$\bar{x} = 3.51-4.00$ หมายความว่า มีความสำคัญ/ความต้องการ หรือความจำเป็น
อยู่ในระดับ มากที่สุด

$\bar{x} = 2.51-3.50$ หมายความว่า มีความสำคัญ/ความต้องการ หรือความจำเป็น
อยู่ในระดับ มาก

$\bar{x} = 1.51-2.50$ หมายความว่า มีความสำคัญ/ความต้องการ หรือความจำเป็น
อยู่ในระดับ น้อย

$\bar{x} = 1.00-1.50$ หมายความว่า มีความสำคัญ/ความต้องการ หรือความจำเป็น
อยู่ในระดับ น้อยที่สุด